

**МІНІСТЕРСТВО
ВНУТРІШНІХ
СПРАВ
УКРАЇНИ**

**ЛЬВІВСЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**НАЦІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ
ПРАВОВИХ НАУК
УКРАЇНИ**

**КОНСУЛЬТАТИВНА
МІСІЯ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО
СОЮЗУ**

ВІЙНА В УКРАЇНІ: ЗРОБЛЕНІ ВИСНОВКИ ТА НЕЗАСВОЄНІ УРОКИ

**Збірник тез
Міжнародної науково-практичної конференції**

21 лютого 2025 року

Київ – Львів – Харків

УДК 355.01(477-651.2:470-651.1)

В42

Рекомендовано до друку та розміщення в електронних сервісах ЛьвДУВС
Вченою радою Львівського державного університету внутрішніх справ
(протокол від 26 лютого 2025 року № 13)

Упорядник:
У. О. Цмоць

Війна в Україні: зроблені висновки та незасвоєні уроки : збірник тез
В42 Міжнародної науково-практичної конференції (21 лютого 2025 року) /
упоряд. У. О. Цмоць. Львів : Львівський державний університет внутрішніх
справ, 2025. 586 с.

Уміщено тези доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції
«Війна в Україні: зроблені висновки та незасвоєні уроки», яка відбулася 21 лютого
2025 року у Львівському державному університеті внутрішніх справ.

*Опубліковано в авторській редакції. Відповідальність за достовірність фактів,
статистичних даних, точність викладеного матеріалу покладається на авторів.*

The collection contains the participants' reports of the International Scientific and
Practical Conference «The War in Ukraine: Conclusions Drawn and Lessons Not Learnt»,
which was held on February 21, 2025, at Lviv State University of Internal Affairs.

*The reports are published in the author's edition. The authors are responsible for the
reliability of the facts, statistical data, and the accuracy of the material presented.*

УДК 355.01(477-651.2:470-651.1)

© Львівський державний університет
внутрішніх справ, 2025

Шаповаленко Є. В. ЗАСТОСУВАННЯ КОСМІЧНИХ ТА ГЕОІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СФЕРІ НЕЗАКОННОГО ОБІГУ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ	547
Шаповалова І. Б. ДОСВІД ФОРМУВАННЯ ЕМОЦІЙНО-ВОЛЬОВОЇ СТІЙКОСТІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ.....	548
Шаповалова А. О. УРОКИ ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ: ЯК ЗМІЦНИТИ ІНФОРМАЦІЙНУ БЕЗПЕКУ ДЕРЖАВИ	550
Шаповалова К. І. ДОТРИМАННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ В ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПІСЛЯВОЄННОГО ПЕРІОДУ	552
Швець Д. В. ДО ПИТАННЯ АНАЛІЗУ ПОСТТРАВМАТИЧНОГО СТРЕСОВОГО РОЗЛАДУ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ОСОБИСТІТЬ НА ФОНІ ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ В УКРАЇНІ.....	555
Швець Д. Є. СОЦІАЛЬНА АДАПТАЦІЯ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	557
Шевчук Ю. А. МОБІЛІЗАЦІЯ ТА ЇЇ ІНФОРМАЦІЙНИЙ СУПРОВІД: РОЛЬ ОФІЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ У ФОРМУВАННІ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ.....	559
Шинкаренко І. О., Лукомська А. А. ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВУ АГРЕСІЇ У КУРСАНТІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ПСИХОЛОГІЧНІ ДЕТЕРМІНАНТИ, ФОРМИ ТА МЕХАНІЗМИ РЕГУЛЯЦІЇ.....	561
Шульга А. М. ЦІФРОВИЙ СУВЕРЕНІТЕТ ЯК ВИД І ПРОБЛЕМА РЕАЛЬНОГО СУВЕРЕНІТЕТУ ДЕРЖАВИ.....	563
Шульгін С. О. ВИКОНАННЯ УКРАЇНОЮ ОРДЕРА НА АРЕШТ МІЖНАРОДНОГО КРИМІНАЛЬНОГО СУДУ	565
Шулюк Н. І., Волощук С. В. ВОЛОНТЕРСТВО ЯК РЕСУРС ПСИХОЛОГІЧНОЇ СТІЙКОСТІ: МОТИВАЦІЯ ТА ЕМОЦІЙНІ ВИКЛИКИ.....	568
Шулюк Н. І., Хомич О. К. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА АДАПТАЦІЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ПІСЛЯ ПОВЕРНЕННЯ З ВІЙНИ	570
Шумовецька С. П. БІБЛІОТЕРАПІЯ І ПСИХОЛОГІЧНЕ ВІДНОВЛЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ.....	572
Яновицька Г. Б. ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ОКРЕМИХ ПОЛОЖЕНЬ ЦК УКРАЇНИ У ПЕРІОД ВВЕДЕННЯ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ.....	573
Яновицька А. В. НОВІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЙОГО ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВИХ ФОРМ	576
Ярема О. Г. ПРОТИДІЯ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРІ УКРАЇНИ: МЕХАНІЗМИ ТА ЗАХОДИ.....	578
Яремко Р. Я., Коваль І. С., Ткачик О. Т. ПРОБЛЕМА ПСИХОДІАГНОСТИЧНОГО ІНСТРУМЕНТАРІЮ В СИСТЕМІ ДСНС УКРАЇНИ	580
Яремчук В. Д. ОСОБЛИВОСТІ ТА ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	582
Ячна І. Г., Кобець Ю. В. НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ КРАЇНИ	584

Яремко Р. Я.,

доцент кафедри
практичної психології та педагогіки,
кандидат психологічних наук, доцент
(Львівський державний університет безпеки життєдіяльності)

Коваль І. С.,

заступник начальника факультету
з навчально-наукової роботи
факультету психології та соціального захисту,
кандидат педагогічних наук
(Львівський державний університет безпеки життєдіяльності)

Ткачик О. Т.,

здобувачка вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія»
(Львівський державний університет безпеки життєдіяльності)

ПРОБЛЕМА ПСИХОДІАГНОСТИЧНОГО ІНСТРУМЕНТАРІЮ В СИСТЕМІ ДСНС УКРАЇНИ

Сучасні реалії в нашій державі зумовлюють необхідність удосконалення функціонування Державної служби з надзвичайних ситуацій, зокрема в аспекті психологічного забезпечення. Після початку повномасштабного вторгнення кількість загроз для цивільного населення значно зросла, починаючи від наявності вибухонебезпечних предметів на деокупованих територіях і закінчуючи комбінованими атаками по мирних містах. Фахівці ДСНС України змушені виконувати професійні обов'язки в умовах ще більшого ризику, спричиненого збройною агресією росії та викликами, пов'язаними з нею.

Психологічне забезпечення є невід'ємною складовою, що спрямована на підтримання стійкості та ефективності діяльності персоналу. Одним з основних завдань фахівців у цій сфері є професійно-психологічний відбір кандидатів на службу та навчання [3]. Основним інтегральним критерієм ефективності цього процесу є відповідність психічного стану встановленим показникам норми, що забезпечить високу результативність виконання службових завдань і підтримання оптимального рівня психологічного благополуччя у майбутньому. Психологічне забезпечення має враховувати вплив різноманітних чинників на рятувальників, зокрема їх фізіологічну здатність, психічні характеристики, культурні особливості, біологічні потреби, соціальні фактори та умови взаємодії в колективі.

Для запобігання невідповідності між вимогами професії та характеристиками кандидатів використовують професійний відбір, який базується на професіографуванні. Основними елементами професіографії є професіограма, яка описує технічні, технологічні, санітарно-гігієнічні та психологічні вимоги професії, та психограма, яка визначає психологічні вимоги та необхідні професійно важливі якості. Професіографічний опис застосовується при професійному відборі, розробці посадових інструкцій, підборі кадрів, атестації, формуванні кадрових резервів і вдосконаленні програм підготовки та підвищення кваліфікації [2, 46 с.].

Професійно-психологічний відбір здійснюється з використанням методів соціально-психологічного аналізу та психологічного обстеження. Соціально-психологічне дослідження включає оцінку умов виховання і розвитку особистості, її професійної орієнтації, емоційно-вольових якостей, організаторських здібностей, особливостей взаємодії та поведінки в колективі, а також рівня освітньої і професійної підготовки. Психологічне обстеження (за допомогою психодіагностики) дає змогу оцінити когнітивні здібності, такі як сприйняття, увагу, пам'ять, мислення, а також характеристики нервової системи, зокрема силу, рухливість, лабільність, врівноваженість. Окрім того, проводиться оцінка психомоторних здібностей, а також психологічних особливостей особистості, зокрема темпераменту, характеру та інших важливих характеристик [1, 127 с.]. Концептуальні підходи до цього процесу передбачають оцінку діяльності людини не лише з функціонального боку, а й з огляду на її особистісну цінність, що сприяє реалізації гуманістичного підходу в професійній діяльності рятувальника.

У даному контексті виникає необхідність у перегляді психодіагностичного інструментарію. Існують значні етичні сумніви щодо застосування методик, розроблених російськими психологами (О.Г Шмельов, Л.М Собчик, В.М Бузін та ін.), оскільки вони продовжують працювати на користь держави-агресора. Ці методики не відповідають сучасним вимогам та цінностям України, що ставить під питання їх придатність для використання. Застосування таких інструментів може мати негативний вплив на морально-етичні засади української психології в цілому. Проте запозичення готових зарубіжних методик не можна розглядати як універсальне рішення, яке забезпечить ефективність та валідність результатів. Використання тестів без адаптації до нових соціокультурних умов, які значно змінилися останнім ча-

сом, може призвести до спотворення результатів, зокрема щодо основних психічних властивостей кандидатів. Отже, при впровадженні змін необхідно орієнтуватися на сучасні методики, розроблені українськими фахівцями для специфічних умов сьогодення, з метою забезпечення результативності відбору.

Підсумовуючу, з огляду на зростаючі загрози для населення та рятувальників важливим є удосконалення психологічного забезпечення, що включає модифікацію професійно-психологічного відбору, який сприятиме ефективному виконанню службових обов'язків в умовах ще більшого ризику. Психологічний відбір має змінюватися задля того, щоб відповідати соціокультурним характеристикам нашого часу і не втратити своєї ефективності у відборі людей, що прагнуть допомагати і рятувати чужі життя.

1. Бабелюк О. В., Гоцуляк Н. Є. Психологічна служба рятувальних підрозділів [Електронний ресурс]. – Кам'янець-Подільський: КПНУ, 2023. – Режим доступу: <http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/6016/Babeliuk-O.V.-Hotsuliak-N.Ie.-Psykhologichna-sluzhba-riativalnykh-pidrozdiliv.pdf?sequence=1&iwed=y>.

2. Поканевич О. А. Формування психологічної готовності до професійної діяльності у майбутніх пожежних-рятувальників : дис. ... канд. психол. наук : 053. Харків, 2019. 279 с.

3. Про затвердження Порядку психологічного забезпечення в Державній службі України з надзвичайних ситуацій [Електронний ресурс] // Офіційний вебпортал парламенту України. – Режим доступу: [https:// zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1390-17#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1390-17#Text).

ВІЙНА В УКРАЇНІ:
ЗРОБЛЕНІ ВИСНОВКИ ТА НЕЗАСВОЄНІ УРОКИ

Збірник тез
Міжнародної науково-практичної конференції

21 лютого 2025 року

Упорядник:
У. О. Цмоць

Формат 60x84/8.

Умовн. друк. арк. 68,12. Зам. № 11-25.

Львівський державний університет внутрішніх справ
Україна, 79007, м. Львів, вул. Городоцька, 26.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 2541 від 26 червня 2006 р.